

ærede Medlem vilde være med til at give i alt Fald de levende Mennesker her i Landet Valgret. — Til det ærede Medlem for Skanderborg Amts 5te Valgkreds (Byriel-Jensen), hvis Udtalelser jeg i øvrigt paaskønner, skal jeg sige, at Forholdstalsvalgmaaden er ikke fra i Aar, hverken opfundet af det ærede Medlem eller af mig, men, som jeg oplyste første Gang, jeg havde Ordet, foreslog Berg allerede i 1870 at bringe Forholdstalsvalgmaaden under visse Omstændigheder til Anvendelse ved Valgene til de kommunale Raad, saavel Sogneraadene som Amtsrådene. Den har ogsaa flere Gange været foreslaaet her i Tinget siden da, saa det er et gammelt Venstrestandpunkt.

N. Christensen: Jeg vil straks gøre den Indrømmelse, at for saa vidt det fra Venstres Side forelagte Lovforslag blev gennemført, vilde det betyde et stort Fremskridt i demokratisk Retning, men tager man Varsel af de Udtalelser, som faldt for lidt siden fra det ærede Medlem for Fredensborg (J. Hage), tror jeg, det ikke vil faa nogen stor Betydning, om man stiller lidt mere eller lidt mindre radikale Fordringer til det foreliggende Forslag. Jeg finder nu, at det Ændringsforslag, som foreligger fra det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) er mest stemmende med Retfærdigheden til alle Sider, og jeg vil derfor tillade mig at anbefale det. Dette Ændringsforslag vil jo forandre Loven betydeligt og lægge en ganske anden Tendens ind i den, og da jeg mener, at det vilde være det retfærdigste, kan jeg som sagt kun anbefale dette Forslag. Det adskiller sig fra Venstres Forslag for det første derved, at det ikke undtager hele den Del af Tyendeklassen, som har naaet Myndighedsalderen, fra Valgret, og for det andet derved, at der ikke fordres direkte Bidrag til Kommunen for at kunne udøve kommunal Valgret. Med Hensyn til det første Punkt, den myndige Del af Tyendeklassens Valgret, mener jeg, at det er lidet demokratisk at holde hele denne store Stand ligesom hidtil ude fra enhver som helst Indflydelse i kommunal Henseende. Der klages jo over Tyendet i Almindelighed, og jeg tror ikke, at dette, at man vedblivende holder det myndige Tyende i en Undtagelsestilstand, vil bevirke, at Tyendet bliver bedre, tværtimod tror jeg, det vil bevirke det modsatte. Det er jo nu en Gang ogsaa saadan med Tyendet, at den ene Dag kan en

Mand eller Kvinde — altsaa af dem, der er Tale om her, de, der ere over 25 Aar — være Tyende, og den anden Dag ikke, og jeg synes, der er noget mærkværdigt i, at en dygtig Karl, som er over 25 Aar, og som f. Eks. kan varetage en Rigsdagsmands Interesser, medens denne Mand er her inde paa Tinge, og fuldstændig kan gøre Fyldest for den vedkommende Mand hjemme i hans Bedrift, ikke desto mindre er afskaaren fra kommunal Valgret, medens en anden Mand i lige Alder, naar han blot ikke tager fast Tjeneste, efter det foreliggende Forslag har kommunal Valgret. Paa samme Maade stiller Forholdet sig over for Kvinder. En dygtig Pige over 25 Aar, som kan forestaa en stor Husholdning, hvor Husmoderen er død eller syg, skal, fordi hun staar i Tyendeforhold, ikke have Valgret. Giver hun sig derimod til at sy eller gaa til en Fabrik og tjener saa meget, at hun skal svare kommunal Skat, ja saa faar hun kommunal Valgret. Jeg synes, der ligger noget mærkværdigt i dette Forhold og mener derfor, at det foreliggende Ændringsforslag er betydelig mere i Overensstemmelse med Retfærdighed til alle Sider. Der blev jo ganske vist fra den ærede Ordfører gjort gældende, at Venstre i denne Sag staar paa den almindelige Valgrets Grund, og det ærede Medlem for Assens (Berntsen) kom den ærede Ordfører til Hjælp og gjorde gældende, at hvis man sagde, at Venstre i dette Tilfælde ikke stod paa den almindelige Valgrets Grund, saa gjorde Socialdemokratiet det heller ikke, for Socialdemokratiet gjorde jo ogsaa visse Indskrænkninger. Ja, det er dog kun saa som saa. Socialdemokratiet stiller nemlig den Fordring, at alle Samfundsborgere, som ere naaede til en vis Alder, skulle have kommunal Stemmeret, medens Venstres demokratiske Forslag ikke gaar saa vidt, idet det netop undtager en hel stor Stand fra de kommunale Rettigheder. Jeg mener nu, at hvordan vi end vende og dreje denne Sag, hvordan vi se paa det Forhold, maa der sættes en Aldersgrænse, for det ærede Medlem for Assens mener vel ikke, at der ingen Aldersgrænse skal kunne sættes. Nu er Aldersgrænsen her ved dette Lovforslag sat til 25 Aar, og 25 Aar er jo netop den Alder, man her i Landet har sat for at være fuld myndig i ethvert som helst andet Forhold; altsaa, Socialdemokraternes Forslag siger med andre Ord, at enhver fuldmyndig Person, Mand eller Kvinde, har kommunal Stemme-